

закладу вищої освіти), декомпозиція ринку праці, що вимагає більш гнучких видів навчання [7, с.13]. Означений перелік причин К. Rajchel доповнює вертикальною та горизонтальною диверсифікацією системи освіти [6, с.12].

Висновок. Уточнено, що становлення та розвиток системи забезпечення якості професійної підготовки майбутніх магістрів обумовлено певними соціально-політичними умовами. Основними напрямками, які забезпечують якість професійної підготовки в магістратурі, повинні бути: удосконалення організації самостійної роботи магістрантів; пошук оптимальних форм організації науково-дослідної роботи магістрантів та її інформаційного, кадрового та матеріально-технічного забезпечення; підвищення рівня теоретичної підготовки магістрантів за рахунок ґрунтовного вивчення фахових дисциплін, пов'язаних з майбутньою професійною діяльністю. **Перспективи подальших наукових досліджень** полягатиме у встановленні періодів розвитку вітчизняної системи забезпечення якості професійної підготовки майбутніх магістрів середньої освіти з фізичної культури.

Література

1. Білокопитов В. І. Діяльність європейських організацій із забезпечення якості вищої освіти в контексті Болонського процесу: автореф. дис.... канд. пед. наук : 13.00.01. – Суми, 2012. – 20 с.
2. Модернізація освіти України у контексті Євроінтеграційних процесів: історико-педагогічний аспект: [монографія] / О. А. Дубасенюк, Н. Г. Сидорчук, Н. В. Якса – Житомир: Вид-во ЖДУ, 2008. – 300 с.
3. Моніторинг якості навчального процесу у вищому закладі освіти: монографія / М. Є. Скиба, С. Г. Костоґриз, Г. В. Красильникова. – Хмельницький: ХНУ, 2009. – 219 с.
4. Щудло С. А. Вища освіта у пошуках якості: quo vadis : [монографія] / С. А. Щудло; Харків. нац. ун-т імені В. Н. Каразіна, Дрогоб. держ. пед. ун-т імені Івана Франка. – Харків; Дрогобич: Коло, 2012. – 339 с.
5. Machumu H. J. Kisanga S. H. Quality Assurance Practices in Higher Education Institutions: Lesson from Africa / H. J. Machumu, S. H. Kisanga // Journal of Education and Practice. Vol.5, No.16, 2014. P.144-155
6. Rajchel K. Kierunki zmian w ustugach edukacyjnych szkoly wyzszej [Tekst] / K. Rajchel // Zeszyty naukowe Politechniki Rzeszowskiej. Zarzadzanie i marketing. – 2007. Nr 244. – Z.10. – S.9-19.
7. Spender Z. Niektóre metodologiczne, psychologiczne, etyczne aspekty badania jakosci ksztalcenia uniwersyteckiego / Z. Spender / Jakość kształcenia w szkole wyzszej: moda czy koniecznosc/ Pod. red B.Sitarskiej. – Siedle: Wydawnictwo Akademi Podlaskiej. – 2000. – S. 9-12.

References

1. Bilokopytov V. I. (2012). Activity of International Organizations in Quality Assurance of Higher Education Within Bologna Process: manuscript. Sumy. Available from: <http://repository.sspu.sumy.ua/handle/123456789/1974> (in Ukrainian).
2. Dubasenyuk O. A., Sydorochuk N. H., Yaksa N. V. (2018) Modernizatsiya osvity Ukrainy u konteksti Yevrointehratsiynykh protsesiv: istoryko-pedahohichnyy aspekt. Modernization of Ukrainian education in the context of Europe-integration processes: historical and pedagogical aspect. monograph. Zhytomyr. 300 p. (in Ukrainian).
3. Skiba M. E., Kostogryz S.G, Krasilnikova G. V. (2009) Monitoring jakosti osvity u vychomy navchalnomy zakladi [Monitoring the quality of the educational process in higher education]. Khmelnytsky: KNU., 219 p
4. Shchudlo, S.A., (2012). Vyshha osvita u poshuku jakosti: quo vadis [Higher education in search of quality: quo vadis] monograph. Kharkiv–Drogobich: Kolo 339 p. (in Ukrainian).
5. Machumu H. J. Kisanga S. H. (2014) Quality Assurance Practices in Higher Education Institutions: Lessonfrom Africa. Journal of Education and Practice www.iiste.org ISSN 2222-1735 (Paper) ISSN 2222-288X (Online) Vol.5, No.16, 2014 Pp.144-155.
6. Rajchel K. Kierunki zmian w ustugach edukacyjnych szkoly wyzszej (2007). Zeszyty naukowe Politechniki Rzeszowskiej. Zarzadzanie i marketing.. No 244. Z. 10. S.9-19. (in Polish).
7. Spender Z. (2000) Niektóre metodologiczne, psychologiczne, etyczne aspekty badania jakosci ksztalcenia uniwersyteckiego. Jakość kształcenia w szkole wyzszej: moda czy koniecznosc. Siedle: Wydawnictwo Akademi Podlaskiej. S. 9-12. (in Polish).

УДК 378.147:796.071.43

Євстигнеєва І. В., Захаріна Є. А.
Класичний приватний університет, м. Запоріжжя

ФОРМУВАННЯ ВМІНЬ ВИКОРИСТАННЯ НЕСТАНДАРТНОГО ОБЛАДНАННЯ НА УРОКАХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Важке й суперечливе утвердження інноваційних підходів у вищій фізкультурній освіті поступово призвело до необхідності оновлення теоретичних і методичних засад підготовки майбутнього фахівця з фізичного виховання та спорту до професійної діяльності. Зазначено, що на сучасному етапі в загальноосвітніх навчальних закладах на жаль застаріле спортивне обладнання, яке не дозволяє ефективно проводити уроки фізичної культури. Внаслідок цього у дітей падає інтерес до уроків фізкультури. Щоб підвищити рівень відвідуваності та інтересу у дітей на заняттях викладачі фізичної культури використовують нестандартне обладнання. Проведення занять для сучасної молоді вимагає неабияких здібностей від фахівців. Вони повинні володіти всім арсеналом сучасних знань, враховувати психологічні, соціальні, матеріально-технічні і всі інші аспекти проведення занять з фізичної культури.

Ключові слова: фізична культура, фахівець, нестандартне обладнання.

Євстигнеєва І.В., Захаріна Є.А., Виндюк А.В. Формирование умений у будущих специалистов по

физическому воспитанию использования нестандартного оборудования на уроках физической культуры. Тяжелое и противоречивое утверждение инновационных подходов в высшем физкультурном образовании постепенно привело к необходимости обновления теоретических и методических основ подготовки будущего специалиста по физическому воспитанию и спорту к профессиональной деятельности. Указано, что на современном этапе в общеобразовательных учебных заведениях к сожалению устаревшее спортивное оборудование, которое не позволяет эффективно проводить уроки физической культуры. В результате у детей падает интерес к урокам физкультуры. Чтобы повысить уровень посещаемости и интереса у детей на занятиях преподаватели физической культуры используют нестандартное оборудование. Проведения занятий для современной молодежи требует незаурядных способностей от специалистов. Они должны обладать всем арсеналом современных знаний, учитывать психологические, социальные, материально-технические и все другие аспекты проведения занятий по физической культуре.

Ключевые слова: физическая культура, специалист, нестандартное оборудование.

Yevstihneieva Iryna, Zakharina Ievgeniia. Using Specific Equipment for Physical Education Classes as Important Skills of Future Specialists of Physical Education.. Challenging and controversial character of the adoption of innovative approaches in tertiary physical education gradually led to the need of updating theoretical and methodological training principles of future specialists of physical education and sport for professional activity. Present-day secondary schools unfortunately have only outdated sports equipment at their disposal that cannot be effectively used at the lessons of physical culture. Consequently, the children lose interest in physical education classes. To increase children's attendance and interest in physical education teachers use specific non-standard equipment. Giving such lessons for today's youth requires exceptional abilities of professionals. They must have all the arsenal of modern knowledge and expertise, take into account psychological, social, material, and technical and all other aspects of teaching process at their lessons of physical training.

The professional readiness of a future teacher of physical culture is seen as an integral state of an individual characterized by qualitative features of his or her personality, awareness, professional attitude, and image, mastery of professional and educational activities.

The current system of professional training for future teachers of physical education has several disadvantages, and actual learning outcomes do not always meet the new requirements. In our opinion, such a situation can be as well explained by the fact that no attention is paid to the formation of skills of using specific non-standard equipment at physical training lessons to improve teaching and educational potential, to increase the so called density of classes.

Such conditions create a need for rethinking the principles of students' professional training in pedagogical universities at the Departments of Physical Culture; adapt these principles taking into account students' (future teachers of physical education) professional activities and their social role in modern higher professional education [1].

Key words: physical training, expert, non-standard equipment.

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Нова концепція розвитку фізичної культури України обумовлює необхідність відповідних змін у підготовці майбутніх учителів фізичної культури в системі вищої педагогічної освіти. В останні роки помітно зріс інтерес до вивчення ролі і місця фізичної культури в системі вищої освіти, переглядаються сформовані раніше підходи [1, с. 3]. Це знаходить висвітлення в змісті нового освітнього стандарту, нових навчальних планах і програмах, пошуку шляхів удосконалення професійної підготовки майбутніх учительських кадрів.

Професійна підготовка майбутнього учителя фізичної культури у вищій педагогічній школі являє собою процес становлення його особистості, розвитку загальної і професійної педагогічної культури, компетентності, професійних компетенцій, що виступають передумовою ефективної майбутньої професійної діяльності вчителя в загальноосвітніх навчальних закладах. Професійна готовність майбутнього учителя фізичної культури виступає як цілісний стан особистості, що виражає якісні характеристики її спрямованості, свідомості, професійної позиції, іміджу, рівня оволодіння професійно-педагогічними діями.

Сучасна система підготовки майбутніх учителів фізкультури має ряд недоліків, а реальні результати навчання студентів не завжди відповідають новим вимогам. На наш погляд, причиною такого становища є те що не вирішуються такі завдання, як прищеплення студентам умінь що до використання нестандартного обладнання на уроках фізичної культури для підвищення освітньої та виховної спрямованості заняття, збільшення моторної щільності заняття.

В таких умовах виникає необхідність переосмислення цільових настанов професійної підготовки студентів в педагогічних вузах на факультетах фізичної культури відповідно адекватним уявленням про професійну діяльність студентів – майбутніх учителів фізкультури – і їх соціальної ролі в сучасній вищій професійній освіті [1, с. 6].

Створення матеріально-технічної бази вимагає від учителя великих зусиль, ініціативи і творчості. У цій роботі він повинен виходити з тих підвищених вимог до фізичної освіти учнів, реалізація яких неможлива без постійного вдосконалення навчально-матеріальної бази і технічних засобів навчання.

В основі створення нового обладнання, приладів, пристроїв завжди лежить потреба найбільш ефективно виконувати процес засвоєння вправ, виховувати необхідні якості. При цьому кожен учитель повинен прагнути до оптимальної кількості обладнання. У процесі конструювання, створення і використання нестандартного обладнання слід дотримуватись ряду вимог:

- необхідність розвитку фізичних якостей і багатопрофільність використання;
- можливість фронтальної організації навчальної діяльності, швидкого встановлення та розбирання, безпеки і доступності виконання вправ.

В основі створення нового обладнання, приладів, пристроїв завжди лежить потреба найбільш ефективно виконувати навчальну програму, надавати допомогу відстаючим, прискорювати процес засвоєння вправ, виховувати необхідні якості, тобто в основі лежить методична, а не технічна ідея. Іншими словами, матеріальна база – це не мета, а засіб її досягнення. При цьому кожен учитель повинен прагнути до оптимальної кількості обладнання.

Підвищення ефективності професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання у великій мірі залежить від форми організації занять. Важливо навчити студентів працювати з нестандартним обладнанням, визначаючи ціль та мету використання цього обладнання, підбирати такі вправи, що різнобічно впливають на організм, розвивають не тільки фізичні якості, але і створюють позитивний психологічний клімат на заняттях з фізичної культури у загальноосвітніх навчальних закладах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремі аспекти фізичного виховання як педагогічного процесу і процесу професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту досліджувалися в працях науковців основні теоретичні засади підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання і спорту у вищих навчальних закладах досліджували: Л.П.Сущенко (теоретико-методологічні засади професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту у вищих навчальних закладах [3]), О.В.Тимошенко (теоретико-методичні засади оптимізації професійної підготовки вчителів фізичної культури у вищих навчальних закладах [4]), Б.М. Шиян (теоретико-методичні основи підготовки вчителів фізичного виховання в педагогічних навчальних закладах [5]). Однак невирішеною частиною цього досить актуального питання залишається аналіз основних напрямів впровадження інновацій у процес професійної підготовки майбутніх вчителів фізичної культури як педагогічної проблеми.

Але при цьому виникає проблема. У шкільних спортивних залах морально застаріле спортивне обладнання, що не дозволяє збільшити щільність уроку, зняти психологічний бар'єр у навчанні. Вирішення цих проблем можна вирішити за допомогою використання нестандартного спортивного обладнання в процесі фізичного виховання. Але при цьому необхідно враховувати, що нестандартне спортивні снаряди повинні відповідати основним вимогам, що пред'являються до спортивного обладнання, а саме: сприяти підвищенню ефективності занять; бути доступним для осіб різної фізичної підготовленості; сприяти розвитку всіх м'язових груп і більшості фізичних якостей учня; бути простим у виготовленні, зручним і надійним в експлуатації, легко обслуговуватися; займати мінімальну площу [10, с. 20].

Метою даного дослідження є здійснити комплексний науковий аналіз стану підготовки майбутніх фахівців в галузі фізичного виховання і спорту до викисання нестандартного обладнання на уроках фізичної культури в загальноосвітніх навчальних закладах.

Завдання дослідження:

- висвітлити теоретичні аспекти використання нестандартного обладнання у процесі підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання;

- визначити процеси конструювання, створення і використання нестандартного обладнання.

Виклад основного матеріалу дослідження. У системі фізкультурної освіти, за думкою Г.Ю Крутової, виняткового значення набуває професійна підготовка майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту, яка характеризує технологічно обґрунтовані заходи вищих навчальних закладів країни надати особистості майбутнього фахівця фізичного виховання та спорту такого рівня професіоналізму, завдяки якому він стане конкурентоспроможним на ринках праці, буде самостійно організовувати фізичне виховання різних верств населення й успішно працювати в усіх ланках спортивного і фізкультурного руху [2, с.18].

У ВНЗ по-різному організують і будують свій навчальний процес кращі викладачі та досягають високих результатів як на «традиційних» заняттях, так і на «новаторських». У кожного викладача свій стиль роботи, темп і ритм ведення заняття, власні методи і прийоми, певні психолого-педагогічні здобутки тощо. Можна зробити висновок, що у практиці навчання немає єдиного підходу, а є велика кількість ідей щодо організації навчання. Ідея багатоваріантності моделей організації навчально-виховного процесу отримує все більше визнання в усьому світі.

Нестандартне устаткування – це устаткування, зроблене власноруч з списаного інвентарю і підручних коштів.

За дефіциту матеріального забезпечення спортивним інвентарем і професійним обладнанням велике значення мають вміння і навички вчителя фізичної культури модернізувати старий інвентар і пристосовувати його до використання у новій ролі. Прагнучи постійно підтримувати інтерес учнів до процесу самої діяльності, чи це вправи чи установка снарядів, із перших занять то можна організувати встановлення та збирання снарядів багатоконструктивного обладнання вигляді змагання між окремими групами учнів. Нестандартне спортивне обладнання зручно і легко застосовується на уроках, прищеплює інтерес і любов до заняття, знімає психологічний бар'єр у дітей. Діти дбайливіше ставиться до інвентарю, підвищується щільність уроку, підвищується якість навчання. Так само при використанні такого обладнання відбувається вплив на формування інтересу молодшого шкільного віку на уроках фізичної культури. Відбувається задоволення інтересу, який може зміцнюватися, розвиватися, ставати більш глибоким і різнобічним. Інтерес, таким чином, є постійним каталізатором енергії людини: він або полегшує виконання діяльності, або стимулює вольове зусилля, допомагає виявляти терпіння, завзятість, наполегливість, сприяє цілеспрямованості. І при цьому діти, які відчувають стан задоволеності на уроках, працюють на них заради свого фізичного вдосконалення, а не задоволені ходять заради оцінки і для уникнення неприємностей.

Намагаючись урізноманітнити як вправи, а й організаційні форми їх виконання, можна прийти до роздільному способу виконання рухових завдань. У цьому необхідні пояснення і аналіз вправ проводилися до і після їх виконання.

На уроці, проведеному з допомогою нестандартного спортивного устаткування, одночасне чи по чергове виконання вправи завжди узгоджується з роздільним чи поточним способами. У процесі конструювання, створення і використання нестандартного багатопропускового обладнання слід дотримуватись ряду вимог:

- необхідність розвитку фізичних якостей і багатопрофільність використання;

- можливість фронтальної організації навчальної діяльності, швидкого встановлення і розбирання, безпеки і доступності виконання вправ;
- формування прикладних навичок;
- підвищення емоційного насичення занять;
- можливість використання в процесі самостійної роботи учнів;
- усунення можливих причин травматизму.

Таким чином, використання нестандартних спортивних споруд в школі дозволяє створити необхідні умови для реалізації індивідуального, диференційованого підходу в навчанні, підвищити рівень пізнавальної активності учнів, забезпечити комфортні умови для всебічного розвитку особистості, сформувані потреби в культурі рухів, оптимальному фізичному розвитку і міцне здоров'я.

Література

1. Курдюков Б. Ф. Теория и методология модернизации процесса профессиональной подготовки специалистов физической культуры в системе высшего образования : дис. ...д-ра пед. наук : 13.00.08/ Б. Ф. Курдюков. – Краснодар, 2004. – 303 с.
2. Крутова Г. Ю. Педагогічні умови професійної підготовки вчителя фізичної культури / Г. Ю. Крутова // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2011. – Вип. 83. – С. 123-127.
3. Суценок Л. П. Теоретико-методологічні засади професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту у вищих навчальних закладах : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04/ Л. П. Суценок. – Київ, 2003. – 45 с.
4. Тимошенко О. В. Теоретико-методичні засади оптимізації професійної підготовки вчителів фізичної культури у вищих навчальних закладах : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04 / О. В. Тимошенко. – Київ, 2009. – 38 с.
5. Шиян Б. М. Теоретико-методичні основи підготовки вчителів фізичного виховання в педагогічних навчальних закладах : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04 / Б. М. Шиян. – Київ, 1997. – 50 с.
6. Холодов Ж. К. Теория и методика физического воспитания и спорта : учеб. пособие для студ. высших учеб. завед. / Ж. К. Холодов, В. С. Кузнецов. – Москва : Академия, 2000. – 480 с.
7. Хрипкова А. Г. Гигиена и здоровье школьника/ А. Г. Хрипкова, Д. В. Колесов. – Москва : Просвещение, 1988. – 22 с.
8. Хрипкова А. Г. Возрастная физиология и школьная гигиена/ А. Г. Хрипкова, М. В. Антонова, Д. А. Форбер. – Москва : Просвещение, 1990. – 319 с.
9. Якиманская И. С. Личностно-ориентированное обучение в современной школе / И. С. Якимская. – Москва : Академия, 1996. – 96 с.
10. Ямбург Е. А. Школа для всех / Е. А. Ямбург. – Москва : Просвещение, 1997. – 352 с.

References

1. Kurdjukov, B. F. (2004). Teorija i metodologija modernizacii processa professional'noj podgotovki specialistov fizicheskoj kul'tury v sisteme vysshego obrazovanija. Krasnodar.
2. Krutova, H. Iu. (2013). Pedagogichni umovy profesiinoi pidhotovky vchytelia fizychnoi kul'tury. *Visnyk Chernihivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka*, 81, c. 123-127.
3. Sushchenko, L. P. (2003). Teoretyko-metodolohichni zasady profesiinoi pidhotovky maibutnikh fakhivtsiv fizychnoho vykhovannia ta sportu u vyshchkykh navchalnykh zakladakh. Kyiv.
4. Tymoshenko, O. V. (2009). Teoretyko-metodychni zasady optymizatsii profesiinoi pidhotovky vchyteliv fizychnoi kul'tury u vyshchkykh navchalnykh zakladakh. Kyiv.
5. Shyian, B.M. (1997). Teoretyko-metodychni osnovy pidhotovky vchyteliv fizychnoho vykhovannia v pedahohichnykh navchalnykh zakladakh. Kyiv.
6. Holodov, Zh. K., & Kuznecov, V. S. (2000). Teorija i metodika fizicheskogo vospitanija i sporta. Moskva: Akademiya.
7. Hripkova, A. G., & Kolesov, D. V. (2000). Gigiena i zdorov'e shkol'nika. Moskva: Prosveshhenie.
8. Hripkova, A. G., Antonova, M.V., & Forber, D. A. (1990). Vozrastnaja fiziologija i shkol'naja gigiena. Moskva: Prosveshhenie.
9. Jakimskaja, I. S. (1996). Lichnostno-orientirovannoe obuchenie v sovremennoj shkole. Moskva: Akademiya.
10. Jamburg, E. A. (1997). Shkola dlja vseh. Moskva: Prosveshhenie

Ермоленко М. В.

Донбаська національна академія будівництва і архітектури, м. Краматорськ

НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ МОДУЛЬНОЇ ДИДАКТИЧНОЇ СИСТЕМИ В УМОВАХ ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ БУДІВЕЛЬНОГО ПРОФІЛЮ

У статті розглядаються актуальні питання формування провідних компонентів модульної дидактичної системи в умовах особистісно-орієнтованого фізичного виховання студентів закладів вищої освіти будівельного профілю. Здійснено аналіз наукових праць фахівців з питань застосування методів та принципів особистісно-орієнтованого фізичного виховання. Запропоновано використання модульної дидактичної системи організації процесу фізичного виховання враховуючи специфіку навчання студентів закладів вищої освіти будівельного профілю. Визначено провідні компоненти модульної дидактичної системи в умовах особистісно-орієнтованого фізичного виховання студентів закладів вищої освіти будівельного профілю. Зокрема виділено чотири модулі підготовки в рамках дидактичної системи: теоретико-методична підготовка, практична підготовка, інтегральна підготовка, самостійна